

at man skal satte til den Kommune, man lever af, saa skulde det jo egentlig forudsættes, at det virkelig var sandt, at Næringsbrugerne i en Kommune levede af Kommunen eller, rettere sagt, af Beboerne i Kommunen, men dette er jo ingenlunde Tilfældet. Det gælder ganske vist for en Del Detailhandelen her i Kjøbenhavn. Vi have her i Kjøbenhavn Detailhandlere, om hvilke man kan sige, at de leve udelukkende af den kjøbenhavnske Befolkning, men det er kun en Del af Detailhandlerne, om hvilke dette gælder. Under Detailhandel falder jo ikke alene Urtefrøhandlende, men ogsaa Manufakturhandel, Boghandel og meget andet, overhovedet al Handel, der drives i smaat, og om denne kan det jo ingenlunde i Almindelighed siges, at dens Kundefreds udelukkende findes i Byen Kjøbenhavn. Den har sin Kundefreds vidt omkring i Landet, til Dels endogjaa uden for Landet. Og naar vi gaa til Købstæderne, Naar Sætningen aldeles ikke til. Købmændene i en Købstad leve jo ingenlunde af Købstadens Beboere alene, men for en stor Del ogsaa af Landets Beboere. I den Henseende kan jeg blot henviser til, at Købstæderne have deres Væbte, inden for hvilket Handel ikke maa drives. Man kan altsaa slet ikke tage Reglen saaledes bogstavelig, men maa have Øjet aabent for, at de Næringsbrug, der findes i en Kommune, ikke ere knyttede udelukkende til Handel med Kommunens Beboere, men have en meget væsentlig Del af deres Indtægt ude fra. Naar man taler om den ubillige Konfurrence, som finder Sted derved, at udenbys boende drive Næring i en Kommune, ligger der til Grund herfor en noget lignende Betragtning. Man har i saa Henseende gjort gældende, at den Næring, der findes i en Købstad, er bestemt ved en vis Omsætningsmasse, ved en vis Omsætningsindtægt. Naar altsaa en udenbys boende kommer ind som næringsdrivende i en Kommune, kan han ikke drive sin Næring, uden at han tager fra de andre, formindsker deres Næring, og derved tillige berøver Kommunen en Del af den Skat, som skulde have været svaret til den, hvis der i hans Sted havde været en anden i Byen boende næringsdrivende. Det er et meget smaatfaaret Syn, der ligger til Grund for en saadan Betragtning. Det er ingenlunde Tilfælde, at de ny For-

retninger, der etableres paa denne Maade, udelukkende leve ved at tage fra de gamle Forretninger. Det er meget muligt, at en ny Forretning — navnlig en større Forretning — kan startes i en Købstad og kan drage en helt ny Næring til sig, som Købstaden slet ikke havde i Forvejen. Jeg fremsætter kun disse almindelige Betragtninger, fordi jeg som sagt ved, at de Udtryk, som jeg her har fremhævet, have faaet en vis Kurs og ogsaa have bidraget ikke lidet til, at der er fremkommet, synes jeg, en urigtig Forstaaelse af Forholdene. Denne Forstaaelse, som jeg her har nævnt, har saa ogsaa ledet til dette, at man betragter det som det bedste, der kunde ske, om man ordnede Næringsforholdene saaledes, at kun den kunde drive Næring i en Kommune, som boede i den, altsaa at man vendte tilbage til den gamle Ordning, hvorefter der krævedes Bopæl i Kommunen for at opnaa Næringsadkomst. Den ærede Ordfører var ogsaa inde paa dette i sit Foredrag ved Fremsettelsen af Forslaget. Han erklærede vel bestemt, at han ikke vilde tilbage til denne gamle Tilstand, men han fremskillede den dog som noget, der maaske ikke var saa galt alligevel. I alt Fald udtalte han derom: „Mit bekendt er der ikke mange Lande, hvor man har en saa udstrakt Næringsfrihed som den, jeg her har nævnt“ — nemlig den, at man uden videre kan nedsette sig i en Kommune som næringsdrivende, uagtet man ikke har taget Bopæl der — „og i de Lande, hvor det overhovedet tilstedes, en uden for Kommunen boende Person at drive Næring i den, er der dertil altid knyttet en Erhvervsafgift, en Næringsafgift“. Jeg tror ikke, at dette er fuldstændig rigtigt. Det er meget vanskeligt med Sikkerhed at udtale sig om Forhold i Udlandet; dette kræver, at man sætter sig meget grundigt ind deri, og jeg maa for dette Punkts Vedkommende sige, at efter at dette Forslag er kommet frem, har jeg ikke haft Lejlighed til at gøre det; jeg har jo imidlertid tidligere adskillige Gange haft Anledning til at komme ind paa disse Forhold. For mig staar det saaledes, at der ikke, jeg tror sige, i Europa, er et eneste Land med noget udviklet Næringsvæsen, hvori der skulde bestaa en saadan Bestemmelse, at man ikke kan drive Næring i en Kommune uden at have Bopæl i den. Jeg tror det som sagt